

Maakt hoogwaardig hergebruik en terugwinning van energie uit sorteeresidu daadwerkelijk kans?

Nagenoeg al het vrijkomende bouw- en sloofafval in ons land wordt hergebruikt, al zijn er vraagtekens te plaatsen of dit wel op de juiste wijze gebeurt. Te pas en te onpas neemt de politiek het begrip 'duurzaamheid' in de mond, maar nog altijd wordt het merendeel van al onze recyclinggranulaten laagwaardig toegepast en ook uit andere afvalstromen valt veel meer te recycleren dan tot nu toe gebeurt. LAP-2 zal daar naar verwachting geen verandering in brengen. De tot nu toe bekend zijnde contouren kenmerken zich immers niet bepaald door een hoog ambitieniveau.

De redactie legde aan Tweede Kamerlid Ger Koopmans, voorzitter van de vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, alsmede oud-woordvoerder afvalstoffen een aantal vragen voor, hoe hij aankijkt tegen zaken als recycling, hoogwaardig hergebruik en terugwinning van energie uit sorteeresidu.

"Laat ik op de eerste plaats stellen het buitengewoon slim van de BRBS te vinden dat zij juist aan de vooravond van het LAP-2 de Kamer een petitie hebben aangeboden in de vorm van hun visiedocument 'Kansen Benutten'. Het schot voor de boeg dat zij daarmee hebben gegeven, heeft zijn uitwerking niet gemist," zegt Koopmans. In één adem voegt hij daaraan toe zelf een groot voorstander te zijn van zo hoogwaardig mogelijk hergebruik van bouw- en sloofafval. "De door de sector ontplooiden initiatieven beogen de kwaliteit van de recyclingproducten, waar absoluut niet mis mee is, nog verder te vergroten. Ook de politiek kan daar haar steentje aan bijdragen door te kijken of en in hoeverre wet- en regelgeving in deze belemmerend werkt. Als dat het geval is, moet er een oplossing komen," is de voorzitter van de vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van mening.

CO₂-reductie

Het Kyoto Protocol verplicht de rijke landen om tussen 2008 en 2012 wereldwijd 5,2 procent minder broeikasgassen uit te stoten ten opzichte van het niveau in 1990. Elk land is verplicht om een individueel doel te halen. Voor Nederland is dat bijvoorbeeld 6%. De jaren daarna komt de lat steeds hoger te liggen. Voor 2030 zet het Kabinet in op 30%. "Er is sprake van een klimaatprobleem. Tegen dat licht gezien is elke reductie

FME-voorzitter Jan Kamminga (l.) overhandigt de campagnefolder 1001 Klimaatoplossingen aan Ger Koopmans.

van CO₂-uitstoot heel belangrijk. De afval- en recyclingsector alleen al kan zorgdragen voor een reductie van 4 Mton CO₂. Een hoeveelheid die kan oplopen tot 5,5 Mton in 2020 als met flankerend beleid een groter accent komt te liggen op recycling en terugwinning van energie uit restafval. Daarmee geeft de sector duidelijk blijk haar verantwoordelijkheid te willen nemen. De politiek kan namelijk wel het nodige roepen, maar het zijn veelal anderen die het moeten doen," erkent Koopmans.

Kansrijk?

Het flankerend beleid waar in 'Kansen Benutten' op wordt gedomd is de introductie van een verbrandingsheffing, dan wel het subsidiëren van de teruggewonnen energie. Zonder prikkels van de overheid kan het roer niet worden omgegooid. Koopmans geeft te kennen in principe niet afwijzend te staan tegen een dergelijk beleid. "Ik ben dan ook zeker bereid om de minister te vragen dergelijke suggesties in overweging te nemen, maar dan wil ik wel eerst alle

voor- en nadelen op een rijtje hebben staan. Let wel, ik zeg niet dat we die prikkels gelijk maar moeten invoeren. Er zijn meer belangen, die in de afwegingen betrokken moeten worden. Zo moeten we er ook voor waken dat de afvalverwerking niet onnodig veel duurder wordt."

Uit het visiedocument blijkt echter dat het invoeren van een verbrandingsheffing tot een marginale kostenverhoging leidt. De kosten voor de burger nemen met slechts enkele euro's per jaar toe.

Koopmans: “Ik zie wel degelijk kansen voor het idee om het sorteeresidu in te zetten voor energierugwinning. Bovendien is deze werkwijze een schoolvoorbeeld van hoogwaardig hergebruik of zo je wilt cradle-to-cradle. Volgens mij moet de minister dit idee dan ook wel oppakken.”

Hooggespannen verwachtingen

De BRBS maakt zich al vele jaren sterk voor zo hoogwaardig mogelijk hergebruik van recyclinggranulaten, bijvoorbeeld als vervanger van grind en zand. Toch belandt het merendeel van deze recyclinggranulaten nog altijd als fundatiemateriaal onder de weg. Een laagwaardige vorm van hergebruik.

Koopmans: “Samen met mijn collega Antoinette Vietsch heb ik hergebruik als

vorm van rentmeesterschap van oudsher hoog in het vaandel staan. Tegen die achtergrond hebben wij beiden zowel bij de Rijksgebouwen Dienst, als bij de ministeries van VROM en Verkeer en Waterstaat, erop aangedrongen om in bestekken ruimte te geven voor het inzetten van secundaire grondstoffen. De mogelijkheden daartoe zijn legio. Ondertussen weten wij ook dat het met de kwaliteitsborging zonder meer goed zit. We spreken dan ook over volstrekt aanvaardbare producten. Om deze ontwikkeling nog eens een extra impuls te geven heb ik, samen met mijn collega De Krom (VVD), medio 2005 een motie aan de Tweede Kamer voorgelegd, waarin nog eens expliciet is verwoord dat in 2010 bij 100% van de rijksaankopen duurzaamheid als een zwaarwegend

criterium moet worden meegenomen. Deze motie mocht destijds rekenen op brede steun vanuit de Kamer en is dan ook aangenomen. Nu het uur van de waarheid aanbreekt wat betreft duurzaam inkopen, zijn de verwachtingen dan ook hooggespannen.”

Bijkomend voordeel

“Het toepassen van secundaire materialen als vervanger van zand en grind heeft ook landschappelijke voordelen. De noodzaak om nog langer door te gaan met landschap ontsierende ontgrondingen komt hierdoor in een totaal ander perspectief te staan. Als Limburger zou ik zeggen: ‘dat is mooi meegenomen’,” merkt Koopmans tot besluit nog op.